

REVISORSEXAMEN
Del II

December 2009

© Revisorsnämnden 2009

REVISORSEXAMEN

Allmänt

Datum: 2 december 2009
Skrivtid: 2 x 4,5 timmar, varav 4,5 timmar för del II
Krav för godkänt resultat: 75 poäng av 100 utan några särskilda krav på fördelning av poäng på olika uppgifter

Hjälpmedel

Alla hjälpmedel är tillåtna, med följande undantag:

- All uppkoppling mot t ex Internet, servrar eller liknande är förbjudet
- All kommunikation med andra personer är förbjudet

Rekommenderat arbetsätt

Förutsättningarna för godkänt resultat förbättras av ett strukturerat tillvägagångssätt vid genomförandet av provet. Det är av särskild vikt att:

- använda tillräckligt med tid för inläsning av praktikfallen
- fördela tiden utifrån varje uppgifts svårighetsgrad och poängtal
- beakta att frågeställningen kan inrymma många aspekter och ämnesområden

Utformning av svar

Du lämnar alltid dina svar i egenskap av godkänd revisor. Vid avgivande av svar bör du:

- svara på ett strukturerat sätt med tydligt och korrekt språk
- ange motiveringar och hänvisningar samt visa uträkningar
- markera eventuella citat med kursiv stil och ange källa

För de fall någon uppgift är oklar finns möjlighet för provvakten att kontakta provkonstruktören för eventuellt förtydligande.

Bedömning

Bedömningen av svar, som ska lämnas på bifogade svarsblanketter eller utskrifter från PC, sker utifrån en svarsmodell. Alternativa svar kan – beroende på motiveringar – också beaktas vid bedömningen.

Svar på varje uppgift – eller deluppgift – bedöms enligt följande princip i exempelvis en fråga omfattande fyra poäng:

Poängsättningen innebär följande:

- 4 p – Bra svar
- 3 p – Tillfredsställande svar
- 2 p – Vissa brister
- 1 p – Stora brister
- 0 p – Uteblivet eller felaktigt svar

Uppgift 3	Turitt AB	Poäng
	Deluppgift 3.1	6
	Deluppgift 3.2	4
	Deluppgift 3.3	12
	Deluppgift 3.4	<u>4</u>
Summa		26

Uppgift 4	Flings AB	Poäng
	Deluppgift 4.1	8
	Deluppgift 4.2	8
	Deluppgift 4.3	4
	Deluppgift 4.4	<u>4</u>
Summa		24

Lycka till!

3. Turitt AB (26 p)

Bakgrund

Turitt AB ägde i början av 2008 två dotterföretag, Turitt Products AB respektive Turitt Import AB. Turittkoncernen tillverkar utrustning för bergsklättring samt importerar och säljer nära relaterade produkter. Ytterligare ett dotterbolag, Turitt Travel AB, förvärvades i juni 2008 för 5 Mkr i avsikt att komplettera utbudet med researrangemang skräddarsydda för Turitts kundkrets. VD, Anton Olivia är en av tre delägare. Bolagets styrelse har utöver VD två externa styrelseledamöter. De övriga två delägarna är också verksamma i bolaget.

Utvecklingen har totalt sett varit god i bolagen även om importverksamheten har haft vissa problem med lönsamheten. Den sammanlagda externa omsättningen för bolagen uppgick 2008 till 30 miljoner, en ökning med 15 % från året innan. Bolaget har åtta anställda utöver delägarna, varav en redovisningsansvarig på halvtid, Anna Johansson. Du valdes till revisor i bolaget på årsstämman 2007.

Bolagets räkenskapsår är kalenderår och BFNAR tillämpas.

Deluppgift 3.1

Redovisningsansvarig i Turitt AB tycker att det är svårt att överblicka de olika normer som utvecklats för redovisning. Hon har hört talas om K2- och K3-regler och är intresserad av att lära sig mer om framför allt K2.

Uppgift (6 p)

Redogör för några av de väsentligaste skillnaderna mellan att tillämpa K2 och övriga regelverk för mindre bolag.

- a. Principiella skillnader (4 st)
- b. Redovisningsmässiga skillnader (4 st)

Deluppgift 3.2

Turitt Import AB har visat svagt resultat under 2008. Aktiekapitalet är fortfarande intakt men Anna som är redovisningsansvarig är av uppfattningen att det egna kapitalet bör stärkas för att undvika problem.

Uppgift (4 p)

Redogör för:

- a. två sätt som moderbolaget Turitt AB kan använda för att stärka det egna kapitalet i Turitt Import AB,
- b. hur dessa ska redovisas i moderbolaget och i dotterbolaget, samt hur dessa ska hanteras skattemässigt i moderbolaget och i dotterbolaget.

Bortse från eventuellt utställande av garantier från moderbolaget och involvering av externa parter.

Deluppgift 3.3

Du har i mitten av april 2009 avslutat granskningen av Turitt för 2008 och ett fåtal frågeställningar kvarstår. Du överväger nu hur du ska hantera dessa frågeställningar i samband med att du ska utforma revisionsberättelsen:

- a. VD äger 25 % i ett bolag från vilket Turitt AB var intresserad av att förvärva en anläggning. Vid ett styrelsemöte i december 2008 skulle bolaget ta ställning till ett förslag att förvärva nämnda anläggning. VD lämnade rummet under dessa diskussioner och de kvarvarande styrelseledamöterna fann att de inte hade tillräckligt underlag för att göra en tillräcklig bedömning av riskerna med förvärvet och beslöt därför att inte genomföra detta. Senare samma dag hölls ett nytt styrelsemöte vars enda beslutspunkt var en förnyad prövning av förslaget till förvärv. Vid mötet argumenterade VD för att affären skulle genomföras, när han sedan lämnade rummet ändrade styrelsen sitt tidigare beslut. Av protokollen framgår att VD inte deltog i det formella beslutet p g a jäv. Du har bedömt att det ingångna avtalet inte medfört någon skada för bolaget.
- b. I samband med bokslutsgranskningen uppmärksammade en av dina medarbetare dig på att det fanns en fordran på 15 tkr på VD i räkenskaperna. Detta belopp hade sitt ursprung i en reglering av semesterlöneskuld under november. Regleringen var rutinmässig och omfattade alla medarbetare. Det utbetalda beloppet till VD skulle vara 85 tkr men av misstag betalades 100 tkr ut. Felräkningen uppmärksammades först i december och rättning gjordes i januari, d v s VD återbetalade då beloppet.
- c. I det i juni förvärvade bolaget Turitt Travel AB har efter förvärvets genomförande en tidigare okänd rättsprocess dykt upp som medfört att det redovisade resultatet påverkats negativt med 2 Mkr under 2008. Brister i förvärvsavtalet i form av otillräckliga garantier gör att Turitt måste stå för hela beloppet. Styrelsen hade gett bolagets redovisningsansvarige i uppdrag att genomföra en due diligence och att upphandla juridiska tjänster. Det står nu helt klart att den due diligence som genomförts av bolagets redovisningsansvarige i samband med förvärvet inte var på långt när tillräckligt ingående. De jurister som bolaget anlitat, efter upphandling om priset, hade uppenbarligen inte tillräcklig kompetens.

Uppgift (12 p)

Redogör för dina ställningstaganden till ovanstående noteringar inför avgivandet av revisionsberättelsen för Turitt AB och utforma ett förslag till revisionsberättelse med hjälp av bilagda mall.

Deluppgift 3.4

VD sitter i förhandlingar med en detaljhandelskedja som visat sig villig att exklusivt sälja bolagets produkter. Motparten har som ett villkor att årsredovisningen för 2008 ska vara reviderad innan det bli aktuellt att skriva under ett kontrakt. Du är färdig med revisionen och två av tre styrelseledamöter har skrivit under årsredovisningen för 2008. Den tredje styrelseledamoten Louise Svensson befinner sig på upptäcktsresa i Patagonien och kommer inte att vara anträffbar innan du själv har rest på semester. Louise har dock via fax fått sig tillsänt sista sidan av årsredovisningen med de övriga två ledamöternas påskrifter. Louise har sedan returnerat denna med sin egen påskrift, också via fax. För att lösa logistikproblemen föreslår VD att du skriver under revisorspåteckningen på den faxade sidan och avger din revisionsberättelse.

Uppgift (4 p)

Kan du göra som VD föreslår?

4. Flings AB (publ) (24 p)

Bakgrund

Flings AB äger genom sina dotterbolag vintersportanläggningar i Sverige, Norge och Finland. Verksamheten är stabil och omsättningen för 2008 uppgick till ca 400 Mkr.

Rörelsemarginalen uppgick till 15 %. Konjunkturen har påverkat Flings AB positivt då den inhemska turismen har ökat och bolaget räknar med en omsättningsökning om 10 % och bibehållen rörelsemarginal under 2009. Antalet anställda varierar kraftigt över året då många är säsongsanställda.

VD sedan ett år tillbaka är Anna Friskus. Hon kom till företaget med många idéer om hur verksamheten skulle kunna utvecklas. Ekonomichef är Anders Eriksson som har arbetat i bolaget under 5 år. Du är vald revisor i Flings AB sedan 2007.

Aktierna i Flings AB handlas sedan flera år på Aktietorget. Bolaget har två större ägare som tillsammans innehar ca 35 % av rösterna. Flings AB tillämpar frivilligt IFRS sedan 2008 i koncernen och följer RFR 2.2 i moderbolag och dotterbolag. Räkenskapsår är kalenderår.

Deluppgift 4.1

Ett av Flings dotterbolag ska bygga en ny skidlift i en av sina fjällanläggningar. Skidliften kan delas upp i olika delar och redan från början vet bolaget av erfarenhet att fundamenten, med normalt underhåll, håller i ca 20 år medan motor och liftstolar vanligen behöver bytas ut efter 10 respektive 5 år. Anskaffningsvärdet för fundamenten är 10 Mkr och för motor och liftstolar 5 Mkr respektive 3 Mkr. Några större investeringar av den här digniteten har inte genomförts sedan bolaget gick över till IFRS och detta blir första gången som redovisning av en investering ska ske i enlighet med detta regelverk. Ekonomichefen Anders Eriksson vill träffa dig för en genomgång av hur investeringen i skidliften ska redovisas i koncernen respektive dotterbolaget.

Uppgift (8 p)

- Hur ska investeringen redovisas och skrivas av i enlighet med IFRS och vad blir effekterna i koncernredovisningen över tiden?
- Hur kan investeringen alternativt redovisas och skrivas av i dotterbolaget och vad blir effekterna i dotterbolagets redovisning över tiden?
- Tre år efter investeringen har Flings omvärderat sin tidigare bedömning av att liftstolarna har en nyttjandeperiod uppgående till 5 år och antar nu att nyttjandeperioden är 7 år. Hur ska avskrivningarna för stolarna redovisas baserat på den ändrade bedömningen?

Deluppgift 4.2

Bolaget har ett flertal bankkontakter och många konton, varav flera med mycket små saldon. Inför revisionen överväger du hur du mest effektivt ska kunna granska poster relaterade till engagemangsbesked.

Uppgift (8 p)

Redogör för nedanstående punkter

- a. Vad är syftet med att inhämta engagemangsbesked?
- b. Hur ska inhämtandet utföras på lämpligast möjliga vis?
- c. Behöver du inhämta engagemangsbesked över alla konton, d v s även med små saldon eller nollsaldon?
- d. Vad gör du om du inte får begärda engagemangsbesked?
- e. Hur ska ett gemensamt bankkonto i koncernen redovisas och klassificeras i årsredovisningen för respektive bolag och koncernen?

Deluppgift 4.3

Under innevarande räkenskapsår inträffar några händelser där ditt oberoende och din integritet kan komma att ifrågasättas:

- a. Den lilla lokala fotbollsklubben på orten har inte så bra ekonomi. De vet att du och din byrå gärna understöder lokala föreningar och att du är intresserad av deras verksamhet, även om deras prestationer inte är på landslagsnivå. Flings AB är största sponsor av fotbollsklubben och en styrelseledamot i Flings är tillika ledamot i fotbollsklubbens styrelse. Du får frågan om du skulle kunna tänka dig att ställa upp som revisor i fotbollsklubben, dock utan något arvode. Som motprestation skulle din byrå få sätta upp reklamaffischer vid fotbollsplanen.
- b. Anna Friskus ringer dig och frågar om du skulle kunna hjälpa henne med en rekrytering. Hon avslöjar för dig att hon inte tycker att Anders Eriksson har den kompetens som hon tycker behövs och hon skulle vilja anställa någon som kunde vara mer aktiv i hennes ledningsgrupp. Hon vill veta om du via dina kontakter inom din byrå och bland dina kunder skulle kunna rekommendera någon för tjänsten. Anna erbjuder sig att betala dig en på förhand överenskommen summa om rekryteringen lyckas.

Uppgift (4 p)

Ta ställning till ovanstående situationer och bedöm om du kan åta dig uppdragen utan att de hotar ditt oberoende som revisor i Flings AB

Deluppgift 4.4

Du ska delta på stämman i maj 2009 och har förberett ett litet anförande i samband med framläggandet av revisionsberättelsen. Du känner till att VD inte har levt upp till de förväntningar styrelsen hade på henne och i slutet av april har hon blivit anmodad att sluta sin anställning. När du kommer till årsstämman tar styrelsens ordförande dig diskret åt sidan och meddelar dig att majoriteten av aktieägarna på stämman inte har för avsikt att bevilja den avgående VD:n ansvarsfrihet. Den bakomliggande orsaken är en uppkommen tvist om hennes avgångsvederlag och att inte bevilja henne ansvarsfrihet är ett inslag i ”förhandlingarna”.

Uppgift (4 p)

- a. Hur bör du agera i den uppkomna situationen?
- b. I samband med att beslutet ska fattas om ansvarsfrihet får du en fråga från en minoritetsaktieägare som undrar varför du inte har avstyrkt ansvarsfrihet. Hur svarar du på aktieägarens fråga?